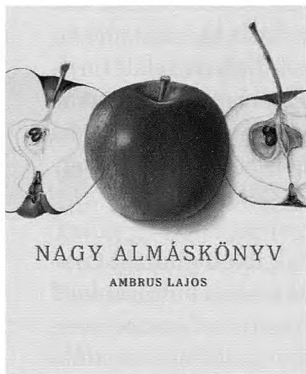

Gyümölcsköltészet

| GYÖRFFY ÁKOS |

Ambrus Lajos, a kitűnő író és esszéista csodálatos könyvet jelentetett meg az ünnepi könyvhétre. Régóta tudható róla, hogy szívügyének tekinti a Kárpát-medencében őshonos gyümölcsfajták megmentését és újbóli meghonosítását. Ez a ténykedése pedig nem „csupán” abban merül ki, hogy ír ezekről a régi gyümölcsfajtákról, mert a Tündérkert mozgalom egyik alapítójaként fákat ültet és kerteket éleszt újra. Egyszóval valódi missziót végez, próbálja realizálni is mindazt, amiről az esszéiben gondolkodik. Az utóbbi években megjelent, *Lugas* gyűjtőcímmel ellátott kötetekben már sokat mesélt a valaha volt magyar gyümölcsfajtákról, eredetükről és kultúrtörténetükről. Ennek az új, egyedülállóan szép és igényes kivitelezésű kötetnek az alma a főszereplője, mellette szó esik a körtéről és a cseresznyéről is. És persze sok minden másról, mert ha gyümölcsökről van szó, az

együttal azt is jelenti, hogy a „mindenről” van szó – legalábbis abban az esetben, ha Ambrus Lajos ír róluk. Mert Ambrust – vérbeli esszéistaként – ez a „minden” foglalkoztatja. Egy öskép, egy álom, egy letűnt világ emlékei után kutat. Ez az emberi és írói hajlam vezet el oda, hogy miközben a régi gyümölcsfajták eredetéről, tulajdonságairól és felhasználásuk formáiról olvasunk, azt vesszük észre, hogy mindez egy jóval tágasabb képnek a kerete. E kép a pomológia (a gyümölcsismeret tudománya) titkain keresztül egy olyan világba vezet minket, amelyről alig-alig tudunk valamit. A régi Magyarország ez a világ, a hajdani gyümölcsös kert, amelyből mára szinte semmi nem maradt. Ambrus nagyon sokat tud erről a régi Magyarországról, és lenyűgözően tud mesélni róla. A *Nagy almáskönyv* „historia, szakrális tudás, breviárium és mai költészet is” – ahogy az előszóban olvashatjuk. Igaz, ezt a Kárpát-medencéről írja, de erre a kivételes könyvre ugyanígy igaz.

(Ambrus Lajos: *Nagy almáskönyv*. Kortárs Kiadó – Kaszás Attila Kulturális Hagyatékkörző Egyesület, 2022)